

Μάθημα 4

Κατανομή εξουσίας

Ποια κριτήρια καθορίζουν το σύστημα της εκπροσώπησης;

Μαθησιακοί στόχοι	Οι μαθητές εξοικειώνονται με τις έννοιες της επανεκλογής και της μη-εκλογής. Σκέφτονται τα κριτήρια που καθορίζουν το σύστημα εκπροσώπησης.
Εργασίες μαθητών	Οι μαθητές συζητούν και καθορίζουν τα κριτήρια που τους επιτρέπουν να ελέγχουν τη δουλειά του εκπροσώπου της τάξης.
Υλικά	Πίνακας σεμιναρίου, μολύβια.
Μέθοδοι	Συζήτηση σε ολομέλεια.

Περιγραφή του μαθήματος

Οι μαθητές φέρνουν στην τάξη τις απαντήσεις των γονέων τους σχετικά με τις εκλογές. Σε ομάδες των τεσσάρων αναφέρονται οι απαντήσεις που δόθηκαν από τους γονείς στις ερωτήσεις.

Στη συνέχεια, ο/η εκπαιδευτικός διαβάζει στους μαθητές μια ιστορία για τον επικεφαλής μιας μικρής πόλης.

Υπήρχε κάποτε μια πόλη, η Βαρετούπολη όπου οι άνθρωποι ήταν μάλλον δυστυχισμένοι. Υπήρχαν διάφοροι λόγοι για αυτό. Η Βαρετούπολη δεν ήταν ενδιαφέρουσα και οι άνθρωποι δεν είχαν πολλά να κάνουν, εκτός από το να πηγαίνουν στο τοπικό πάρκο. Δεν υπήρχαν ενδιαφέροντα μαγαζιά, δεν γίνονταν κονσέρτα, ούτε υπήρχαν χώροι για αθλητικές δραστηριότητες. Δεν υπήρχαν καν παιδικές χαρές στους παιδικούς σταθμούς και στα σχολεία. Οι άνθρωποι στη Βαρετούπολη απλά περπατούσαν στο πάρκο, καθόντουσαν και κοιτούσαν τη λιμνούλα. Τα παιδιά επέστρεφαν από το σχολείο, διάβαζαν τα μαθήματά τους και πήγαιναν επίσης στο πάρκο, κάθονταν κάτω ή έτρεχαν γύρω από τη λιμνούλα. Τα βράδια, οι άνθρωποι στη Βαρετούπολη δεν είχαν ιστορίες να πουν, ούτε εμπειρίες και αναμνήσεις για να μοιραστούν. Για τους ανθρώπους της Βαρετούπολης, κάθε ημέρα ήταν όπως η προηγούμενη.

Γιατί ήταν, όμως, έτσι τα πράγματα; Ήταν η Βαρετούπολη τόσο φτωχή ώστε να μη μπορούν να φτιάξουν νέες υποδομές; Ήταν οι κάτοικοι της τόσο τεμπέληδες που δεν έκαναν τίποτα; Όχι, σίγουρα όχι. Απλώς δεν υπήρχε κανένας να αναλάβει την οργάνωση, κανένας να αναλάβει την ευθύνη για να αρχίσουν να αλλάξουν τα πράγματα στη Βαρετούπολη. Αντίθετα με άλλες μικρές πόλεις, η Βαρετούπολη δεν είχε έναν επικεφαλής – έναν δήμαρχο.

Επειδή τα πράγματα είχαν γίνει ανυπόφορα, μια Κυριακή, μια ομάδα ανθρώπων στο πάρκο αποφάσισε να κάνει εκλογές και να εκλέξει κάποιον να είναι υπεύθυνος για τη Βαρετούπολη. Αποφάσισαν να εκλέξουν δήμαρχο. Κάτι έπρεπε να αλλάξει. Και γρήγορα!

Δεν υπήρχαν πολλοί άνθρωποι που ήθελαν να αναλάβουν αυτό το έργο. Υπήρχαν μόνο δύο υποψήφιοι. Η μία ήταν η δασκάλα, η κυρία Ξεράκη, η οποία ήθελε χρόνια τώρα να αλλάξει πράγματα και στο σχολείο και έξω από αυτό. Είχε κάποιες ιδέες για το πώς να το κάνει, αλλά όταν ρωτήθηκε τι θα άλλαζε στη Βαρετούπολη, είπε ότι δεν γνώριζε ακόμα και ότι έπρεπε πρώτα να ρωτήσει τον κόσμο για τις ανάγκες που υπήρχαν. Πολλοί απογοητεύτηκαν. Νόμιζαν ότι η κυρία Ξεράκη θα είχε κάποιες ιδέες για ένα μεγάλο εμπορικό κέντρο με κινηματογράφους και εστιατόρια. Είχαν σκεφτεί ότι θα αποκτούσαν τελικά μια πισίνα. Είχαν σκεφτεί ότι η κυρία Ξεράκη θα υποσχόταν να χτίσει μια αίθουσα συναυλιών. Τι απογοήτευση για τους ανθρώπους της Βαρετούπολης!

Όταν ανέβηκε στο βήμα ο δεύτερος υποψήφιος, ο κύριος Αδυνατάκης, τα ακροατήριο δεν περίμενε κάτι σπουδαίο από αυτόν. “Αυτό είναι χάσιμο χρόνου” τίποτα δεν θα αλλάξει στη Βαρετούπολη”, είπε ένας ηλικιωμένος άντρας. “Έχεις δίκιο”, ψιθύρισε ένας άλλος. Ο κύριος Αδυνατάκης, ένας νεαρός εμφανίσιμος άντρας, άρχισε να μιλά. Μίλουσε ασταμάτητα. Μίλησε για την πόλη του, τη Βαρετούπολη, αναφέρθηκε στο

σχολείο που πήγαινε και στο πάρκο που μεγάλωσε. Ανέφερε πως τα πράγματα έπρεπε να αλλάξουν στη Βαρετούπολη. Μίλησε για τις παιδικές χαρές που χρειάζονταν για τα παιδιά, μίλησε για τη νέα πισίνα που όλοι ήθελαν, ανέφερε τον πολυαναμενόμενο συναυλιακό χώρο και τον χώρο για πατινάζ για τους έφηβους. Καθώς συνέχιζε να μιλάει ο κύριος Αδυνατάκης, τα πρόσωπα των ανθρώπων άναβαν από ενθουσιασμό. Στο τέλος, όλοι χαμογελούσαν. “Ισως κάναμε λάθος”, ψιθύρισε ξανά ο ηλικιωμένος άντρας. “Ναι, ίσως”, απάντησε ο άλλος, λαχταρώντας ήδη ένα μπάνιο στη νέα πισίνα.

“Πώς θα πληρώσουμε γι’ αυτό;», ρώτησε ο κύριος Αδυνατάκης το ακροατήριο. “Κανένα πρόβλημα! Προτείνω να βάλουμε όλοι τις αποταμιεύσεις μας και θα αρχίσω να φτιάχνω τα πράγματα ένα ένα. Με αυτό τον τρόπο θα έχουμε όλοι κάτι”. Αυτό φάνηκε δίκαιο στους ανθρώπους της Βαρετούπολης. Όταν έγιναν οι εκλογές την επόμενη Κυριακή, μόνο δύο άνθρωποι δεν ψήφισαν τον κύριο Αδυνατάκη. Ήταν ξεκάθαρα ο νικητής. Οι μόνοι άνθρωποι που ψήφισαν την κυρία Ξεράκη ήταν η ίδια η κυρία Ξεράκη και η μητέρα της. Όμως τώρα τα πράγματα θα άλλαζαν στη Βαρετούπολη. Όλοι το ήξεραν. Υπήρχε επιτέλους κάποιος που είχε ξεκάθαρες ιδέες για το τί να κάνει και ήξερε πώς θα βρεθούν και τα χρήματα. Δεν υπήρχε καμιά αμφιβολία ότι όλοι οι κάτοικοι της Βαρετούπολης θα έδιναν στον κύριο Αδυνατάκη όλα τα χρήματα που είχαν αποταμιεύσει— και εκείνος πράγματι πήρε αυτά τα χρήματα με χαρά.

Για ένα μεγάλο διάστημα μετά τις εκλογές, οι άνθρωποι στη Βαρετούπολη ήταν χαρούμενοι καθώς γνώριζαν ότι σύντομα θα είχαν αυτά που επιθυμούσαν. Περνούσαν οι μήνες, αλλά δεν εμφανίζονταν σημάδια οικοδόμησης στη Βαρετούπολη. Δεν υπήρχαν εκσκαφείς για να αρχίσουν τα έργα κατασκευής, ούτε οικοδόμοι που να εργάζονται σε νέα κτίρια.

Ένα απόγευμα, διέσχισε την πόλη ένα όχημα που μετέφερε ένα μεγάλο πράγμα, με αστείο μπλε σχήμα. “Εφτασε η πισίνα μας”, φώναξε ένα αγόρι στην αυλή του σχολείου. “Ωραία”, φώναξαν και τα υπόλοιπα. Αυτό που ανακάλυψαν λίγες μέρες μετά ήταν ότι η πισίνα είχε παραδοθεί στο σπίτι του κυρίου Αδυνατάκη και είχε τοποθετηθεί στον κήπο του. Ο κόσμος άρχισε να αναρωτιέται. Μερικοί άρχισαν να αμφισβητούν τις υποσχέσεις, αλλά κάποιοι άλλοι εξακολουθούσαν να πιστεύουν ότι θα ερχόταν και η δική τους πισίνα, και παρέμεναν υπομονετικοί.

Μια εβδομάδα αργότερα, κάποιοι ηλικιωμένοι είδαν ένα τεράστιο, ακριβό αυτοκίνητο, με χρυσαφί χρώμα που έλαμπε στο φως του ήλιου. “Χα!χα!, δεν ήξερα ότι θα μας επισκεπτόταν η βασίλισσα”, αστειεύτηκε ένας από αυτούς. Οι άλλοι γέλασαν μέχρι που είδαν ποιος καθόταν στο τιμόνι: ο κύριος Αδυνατάκης. Αντί να χρησιμοποιήσει τα χρήματα για παιδικές χαρές, είχε αγοράσει καινούριο αυτοκίνητο. Ο κόσμος στη Βαρετούπολη αναστατώθηκε.

Υπήρξε άλλο ένα περιστατικό μια εβδομάδα αργότερα, όταν η κυρία Γραμματάκη, η ταχυδρόμος, επιστρέφοντας από τις καθημερινές της διαδρομές είπε στους φίλους της τί της είχε συμβεί. “Φανταστείτε, καθώς περνούσα πίσω από τη βίλλα του κυρίου Αδυνατάκη άκουσα έναν αστείο ήχο, κάτι σαν ελέφαντα. Αποφάσισα να ρίξω μια ματιά”. “Και τι είδες;”, ρώτησαν οι φίλοι της περίεργοι. “Αυτό είναι το απίστευτο: κρυφοκοίταξα πίσω από τον μεταλλικό φράχτη και είδα ότι τον έκανε όντως ένας ελέφαντας”. “Αλήθεια;”, ρώτησαν οι φίλοι της δύσπιστα. “Ναι, αλήθεια, μέχρι που ανακάλυψα ότι ήταν απλώς μια ταινία. Άλλα ποτέ πριν δεν είχα ξαναδεί τόσο μεγάλη οθόνη! Σας λέω ότι ο κύριος Αδυνατάκης έχει φτιάξει για τον εαυτό του τον μεγαλύτερο ανοιχτό κινηματογράφο στον κόσμο”. Κανείς δεν μπορούσε να το πιστέψει. Τι απέγινε το συναυλιακό κέντρο; Ο κόσμος αναστατώθηκε ακόμα περισσότερο. Άλλα τι μπορούσαν να κάνουν; Άλλωστε όλοι τον είχαν ψηφίσει.

“Δεν είναι δική ΜΟΥ δουλειά”, είπε η κυρία Ξεράκη, η δασκάλα, όταν την επισκέφθηκε μια ομάδα ανθρώπων για να ζητήσει τη συμβουλή της. “Τον ψηφίσατε και τώρα είναι ο Δήμαρχος της Βαρετούπολης”, τόνισε. “Άλλα αυτό είναι άδικο”, είπαν. “Πήρε ακόμα και τα χρήματα που είχαν μείνει για να φτιαχτεί το πάρκο-πατινάζ προκειμένου να κάνει στον κήπο του εστιατόριο fast-food. Τώρα μπορεί να τρώει όσα χάρμπουγκερ και ντόνατς θέλει όλη μέρα. Και εμείς ακόμα καθόμαστε στο πάρκο και βαριόμαστε, και τα παιδιά μας το ίδιο”. “Το ξέρω”, είπε η κυρία Ξεράκη και έκλεισε τα μάτια της και έτριψε το πιγούνι της με το χέρι της. “Το ξέρω, και πρέπει κάτι να κάνουμε ...”

Στις ομάδες, οι μαθητές θα συζητήσουν πώς μπορεί να τελειώνει αυτή η ιστορία εστιάζοντας σε τρεις ερωτήσεις:

- Τι μπορούσαν να είχαν κάνει εκ των προτέρων οι πολίτες της Βαρετούπολης;

Μεγαλώνουμε δημοκρατικά

- Τι μπορούσαν να κάνουν τώρα; Άλλωστε, είχαν ήδη ψηφίσει τον κύριο *Αδυνατάκη*.
- Πώς θα μπορούσε να αποφευχθεί κάτι τέτοιο στο μέλλον;

Καταγράφουν τις απαντήσεις τους και τις παρουσιάζουν στη συζήτηση σε ολομέλεια.

Αφού παρουσιάσουν τις ιδέες τους όλες οι ομάδες, ο/η εκπαιδευτικός μετατοπίζει τη συζήτηση στην περίπτωση της τάξης και θέτει τις εξής ερωτήσεις:

- Πώς μπορούμε να είμαστε σίγουροι ότι ο επικεφαλής της τάξης θα κάνει ότι έχει συμφωνηθεί;
- Ποιοι μηχανισμοί μπορούν να μας βοηθήσουν να το διασφαλίσουμε αυτό;
- Ποιος θα μπορούσε να το κάνει;
- Τι θα συμβεί αν διαπιστώσουμε ότι κάπι δεν πάει καλά;
- Ποιος μπορεί να αποφασίσει σχετικά με μια αλλαγή του επικεφαλής της τάξης;

Οι μαθητές συζητούν όλα αυτά και καταλήγουν σε προτάσεις. Ψηφίζουν και καταλήγουν σε μια κοινώς αποδεκτή λύση. Γράφεται η συμφωνία και υπογράφεται από όλους, συμπεριλαμβανομένων του εκπροσώπου της τάξης και του αναπληρωτή του.